

Bingöl Erdumlu ile yapılan nehir söyleşiyi içeren kitabı okumayacağım. O dönemi ön planda yaşayanlardan sadece Orhan Savaşçı'nın anılarını okumuştum, diğerlerine bakmadım. 1970-1972 döneminde vardım, sempatizan düzeyinde de değildim, aktif görevler üstlendim ama adı geçen kişilerin ve benzerlerinin konumunda da değildim.

1973-1974'te ODTÜ'de hapisten çıkacakları bekleyen, çıkınca dışarısını boş bulmasınlar diye örgütlenme çalışması yapan bir gruptuk. Taraftar çevremiz az değildi. İrfan Uçar, Münir Aktolga ve Yusuf Küpeli'nin mahkeme ifadeleri büyük yankı yarattı. Süleyman Demirel'i desteklediklerini söylüyorlardı. Sanki üzerimize bomba atıldı, o kalabalık dağıldı, az kişi kaldık.

1980'li yıllarda Almanya'da iken ODTÜ'den tanıdığım Münir'in Düsseldorf'taki evine gittim. Bir fabrikada işçi olarak çalışıyordu ve Süleyman Demirel'in ilericiliğini –üretici güçleri geliştirdiği gerekçesiyle- yine savunuyordu. Birbirimizden o kadar uzak konumlardaydık ki, tartışmanın anlamı yoktu.

Sömürgeci ülke de sömürgeci üretici güçleri belirli oranda geliştirir. Ülke kaynaklarını sömürebilmeniz için liman, demir ve karayolu yapılması gerekir. Bu ülkelerde ilk işçi sınıfını sömürgeciler yaratır. Buradan hareketle sömürgecilik övgüsü yapılmaz.

Engels 1848'de Cezayir'i sömürgeleştiren Fransız emperyalizmini ilerici olarak nitelendirmişti. Gerekçesi, dışa kapalı olan bu ülkeyi dünyaya açmasıydı. Engels'e göre sömürgecilik kötüydü ama sömürgecilik öncesi daha da kötüydü.

O dönemde böyle bir görüş savunulabilirdi ama aradan yüz yıldan fazla zaman geçmişti.

Yakın yıllarda o dönemin ön plandaki insanların değişik belirlemelerini yazılarda okuduğumda yaptıkları büyük dönüş konusunda kafam aydınlandı.

Mahir Çayan'ın silahlı propagandanın işlevlerinden birisi olarak "oligarşinin görüldüğü kadar güçlü olmadığını, gücünün her şeyden önce yaygara ve demagojiye dayandığını göstermesi" belirlemesine fazla inanmışlardı. Evet, oligarşi gücünü olduğundan fazla gösteriyordu ama buradan hareketle gücünün az olduğu söylenemezdi. Beklemedikleri büyük bir güçle karşılaşan insanların fena halde şaşkınlıklarını ve büyük dönüş yapmalarını anlamak zor olmasa gerektir.

Mesela Bingöl Erdumlu Mahirlerin Kartal-Maltepe askeri hapishanesinden kaçışlarına göz yumulduğu görüşündeydi. Böyle bir hapishanede tünel kazıldığını bilmiyor olamazlardı.

Her şeye kadir oligarşi anlayışına geçilmişti belli ki...

Halbuki 12 Eylül sonrasında da askeri hapishanelerden firarlar oldu.

Demek ki olabiliyormuş...

Bu insanlar THKP-C'nin silahlı mücadele anlayışını bilerek bu örgüte girdiler ama demek ki karşılarında büyük bir güç olduğunu düşünmüyorlardı. Bu güçle karşılaştıklarında daha önce küçüksedikleri oligarşi, her şeye kadir oligarşi oluverecekti.

Bu bağlamda geçmiş provokasyon olarak değerlendirmeleri normaldir.

Provoke edilmiş ve boyutunu hesaplayamadıkları bir güce karşı silahlı eyleme geçmişler ve bu da felaket getirmişti.

Bir silahlı mücadele hareketinde insanlar, özellikle de öncü kadrolar genellikle fazla yaşamazlar. Dünyada çok sayıda örneği vardır ve bunlardan öğrenmiş olmaları gerekirdi.

Bingöl Erdumlu ve benzerleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Cuma, 01 Aralık 2023 23:43 -

Kızıldere ve Denizlerin idamı daha sonra benzer yoldan gidecek olanlara gerçeğın ne olduğunu açıkça gösterecekti.

Kişi olarak 50 yaşımı göreçeğime hapishaneye girdikten sonra inandım. Daha önce hiç birimiz fazla yaşayacağımızı düşünmüyorduk. Nitekim benim dışımda ilk kadrodan herkes ölecek, ölüm ikinci kademe kadrolara kadar yayılacaktı.

Herkes günün birinde işkence, yıllarca hapis ve hatta ölümle karşılaşacağını bilerek giriyordu.

1970-1972'deki bazı kişiler bir silahlı mücadele hareketine girdiklerini ve nelerle karşılaşabileceklerini yeterince anlamamışlar.

İnsanlar görüş değiştirebilir, olabilir, normaldir ama yıllarca mücadele ettikleri Demirel'i ilerici görecek kadar dönüş yapmak ancak devlete mesaj vermek çerçevesinde anlaşılabilir.

Nitekim hapishanede Bingöl ve diğer isimlerle birlikte bulunanlar bu insanları saran ölüm korkusundan söz ediyorlar.

Halbuki bu mücadelede ölmek olağan sonuçlardan birisidir.

Ölmeseniz iyi olur ama erken ölebileceğınızı de mücadeleye girerken bilmeniz gerekir.

Bence durum budur. Beklemedikleri düzeyde ceberut bir güçle karşılaştılar ve durumlarını kurtarmak, en azından hafifletmek için devlete mesaj verme yoluna girdiler.

Bingöl Erdumlu ve benzerleri

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Cuma, 01 Aralık 2023 23:43 -

Süleyman Demirel de bu işe şaşmış olsa gerektir.